

[Gert Petersen.]

er deres given afkald på al tidligere tale om den demokratisering af erhvervslivet, den ændring af ejendomsforholdene osv., som alene er i stand til at løse de problemer, vi står over for. Men jeg har på fornemmelsen efter det, der er sket de sidste par dage, at i den sag kan man dårlig nok længere regne med socialdemokratiet.

Knud Jespersen (DKP):

Jeg føler trang til ligesom hr. Kjeld Olesen bare at gøre et par bemærkninger.

Jeg ved ikke, hvad man skal kalde det, vi er i færd med at gøre. Jeg ved godt, hvad det er: vi er i færd med at vedtage en klasselov, der tager den ene klasses rettigheder, uden at der tages noget fra den anden, der tager den klasses rettigheder, der i forvejen har fået sine demokratiske vilkår beskyret af selve den kendsgerning, at man lever i et samfundssystem, der er privatkapitalistisk, og hvor hovedmotivet til produktionen ikke er at dække behovet, men at øge profitterne.

Men når hr. Kjeld Olesen også benytter den sidste lejlighed til at tale om de farlige storkonflikter, så lad mig understrege: vores principielle opfattelse er ikke og har aldrig været, at bare man fik strejker eller konflikt, var tingene i orden. Vi er interesseret i med de færreste og de laveste omkostninger, at arbejderbevægelsen får muligheder for at kæmpe de krav igennem, den har rejst. Og når man igen taler om, hvor farligt det er, bør man erindre sig, at det var dansk fagbevægelse, der udformede rækkevidden af kravene og rækkevidden af den arbejdskamp, der måtte kunne blive tilfældet. Der er ingen, der har kunnet bestride, hvad jeg nævnte i eftermiddags, at typograferne har bevist, man kan få forhandlinger i gang igen, og hvis ikke det var lykkedes dem i går, ja, så havde vi jo simpelt hen frataget dem denne ret, og så ville arbejdsgiverne have kunnet betragte en række af de rejste krav, som nu bliver indløst, som bortfaldet. Det viser bare i et øjeblikkeligt glimt, hvor farligt det er, når vi begynder at arbejde med sådanne ting her.

Principielt synes jeg da også, det må vække uro langt ind i socialdemokratiet, i regeringen, at det, man gør her, er en slags ny historie, men ikke en god historie. Det er

ikke et mæglingforslag, der har været til behandling, det er end ikke et mæglingforslag, det er en skitse, der er afvist af begge parter, og hvor den socialdemokratiske regering kommer og siger til højresiden af denne sal: vil I være så venlige, mine damer og herrer, at støtte dette. Så hækler man i løbet af 48 timer en slags forlig sammen, et forlig, som man så bilægger med bemærkningerne, at nu vil man kunne øge beskæftigelsen.

Jeg vil gerne understrege, at hvad der siges i disse timer, glemmes ikke med det samme. Hvad vil I svare alle dem, der i tillid til, at det måske var det eneste, de kunne se der var rigtigt at gøre, har affundet sig med det? Hvad siger I til dem om en måned eller om 3? Hvad siger I, når priserne løber videre? Hvad siger I, når man ved, at I har pantsat deres rettigheder hos et borgerligt flertal? Jeg ved det ikke. Jeg ved bare, at I kan ikke give hverken dem eller selve livet garanti for, at det sidste ord er sagt, når vi har stemt om disse lovforslag. Vi er modstandere af, at man træder på den demokratiske velerhvervede ret, som det har kostet så meget at kæmpe sig frem til, nemlig at være medbestemmende om prisen på egen løn og arbejdskraft. Vi er dobbelt modstander af, at man gør det under hensyn til kapitalismens krise, da enhver ved, at dette systems krise ikke har nået bunden, men vil fortsætte med nye lavkonjunkturer i dette år. Det var en grund mere til ikke at forsøge at gøre arbejderklassens daglige kamp og daglige tilværelse sværere.

Jeg behøver vel næppe at understrege, at vi naturligvis vil stemme imod det forslag, og at vi finder, det er urimeligt og ganske udemokratisk at lovgive i et sådant omfang uden at spørge nogen af dem, der bliver ofre derfor, til råds.

Lad mig så sige to bemærkninger om disse erhvervslovforslag, der bilægges dette forslag. De tre erhvervsforslag har ikke den dybtgående karakter, som vi gerne så, derfor stillede vi nogle ændringsforslag, som vi desværre fik forkastet. Men jeg vil også understrege, at når det er sagt, så ligger der i et par af lovforslagene meget beskedne, næsten promilleagtige, tilløb til en bevægelse i den rigtige retning, til at indføre noget nyt, og tro imod det, vi sagde under åbningsdebatten, vil vi naturligvis understøtte også sådanne små bevægelser i den